

Startside>NOT BETA>Familiereftige forhold>Familiemægling

Familiemægling

Finland

Finland har tre forskellige procedurer for familiemægling: 1) udenretslig mægling, 2) retsmægling som en særskilt procedure og 3) mægling som led i gennemførelsen af en afgørelse om forældremyndighed eller samværsret.

1. Udenretslig mægling

I ægteskabsloven (234/1929) bestemmes det, at familiereftige tvister og retlige spørgsmål primært bilægges ved, at familiemedlemmerne forhandler og når til enighed. Hvis familiemedlemmerne har brug for hjælp udefra til at bilægge tvister, kan de søge hjælp hos familiemæglere udpeget af kommunernes socialudvalg. I de fleste sager arbejder de udpegede familiemæglere i udviklings- og familierådgivningstjenester og andre sociale tjenester. Familiemægling er en særskilt procedure i forhold til social- og familierådgivningstjenester og har til formål at bilægge tvister gennem drøftelse og forhandling parterne imellem. Ud over kommunerne forestås mægling af kirkens familierådgivningscentre samt af andre organisationer og enkeltpersoner, der er bemyndiget til at tilbyde mægling.

Mæglerens særlige opgave er at beskytte børns rettigheder i skilsmisssager. Mægleren hjælper forældrene med at nå til enighed om ordninger vedrørende barnet, herunder aftaler om, hvorvidt forældrene stadig skal have fælles forældremyndighed, hvem barnet skal bo hos, og hvordan det skal mødes med den anden forælder, og hvordan forældrene skal dele forsørgelsesansvaret. Hvis forældrene når til enighed, hjælper mægleren dem med at udfærdige en aftale. Mægleren opfordrer forældrene til at få aftalen godkendt af en børnesagsbehandler, således at den er eksigibel. En godkendt aftale kan sidestilles med en retsafgørelse.

Familiemægling er frivillig, fortrolig og gratis. Hele familien eller ægtefællerne hver for sig eller sammen kan rette henvendelse til familiemæglingstjenester.

2. Retsmægling

Domstolene kan mægle i sager om forældremyndighed, bolig, samværsret og økonomisk støtte til børn, jf. artikel 10 i lov om mægling i civilretlige sager og bekræftelse af aftaler ved de almindelige domstole, 394/2011. Mægling er en særskilt procedure i forhold til en retssag. Den er frivillig, men kræver begge parter samtykke. Den er hurtigere og billigere end en retssag.

Mægling indledes, når begge parter anmoder retten om at mægle. Det er ligeledes muligt at henvise en sag til mægling, selv om retssagen allerede er blevet anlagt. Mæglingen kan afsluttes på et hvilket som helst tidspunkt. Mægleren er en dommer bistået af en sagkyndig, normalt en psykolog eller en socialrådgiver. Parterne kan bistås af en advokat eller anden rådgiver efter eget valg. Ved retsmægling er der mulighed for at ansøge om offentlig retshjælp til betaling af rådgiverens salær. Ved retsmæglingen skal barnets tarv beskyttes. Ved vurderingen af, om en aftale kan godkendes, skal retten lægge loven om forældremyndighed og samværsret (361/1983) og loven om børns forsørgelse (704/1975) til grund for sin afgørelse. En godkendt aftale kan sidestilles med en retsafgørelse. Hvis parterne ikke kan nå til enighed, afslutter retten sagen. Hvis sagen er blevet henvist til mægling under en verserende retssag, genoptages retssagen, hvis mæglingen var forgæves.

3. Mægling som led i en fuldbyrdsproces

Denne form for mægling kan kun anvendes, når en af forældrene har indbragt en sag om fuldbyrdelse af en retsafgørelse for distriktsdomstolen. I dette tilfælde er der således allerede truffet en retsafgørelse, men den anden forælder har ikke overholdt afgørelsen.

I henhold til loven om fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret (619/1996) udpeger retten i princippet mægleren i sager, hvor retten er blevet anmodet om at gennemtvinge en afgørelse om forældremyndighed eller samværsret. Mægleren er normalt en børnepsykolog, en socialrådgiver, der arbejder med beskyttelse af børn, eller en børnesagsbehandler. Formålet med mægling er at fremme samarbejdet mellem børnenes forældre eller andre berørte parter for at sikre børnenes trivsel. Mægleren arrangerer et møde mellem forældrene og taler med barnet (eller børnene) alene for at få kendskab til, hvad de ønsker og mener, hvis dette er muligt henset til barnets (eller børnenes) alder og udviklingsniveau. Mægleren udarbejder en rapport om mæglingen til retten. Hvis mæglingen ikke munder ud i en aftale mellem forældrene, træffer retten afgørelse i sagen, bl.a. på baggrund af mæglerens rapport.

Om mæglere

Kommunernes socialudvalg har ansvaret for tilrettelæggelsen af familiemægling. Kontaktoplysninger for kommunerne:

<http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Det finske advokatsamfund arrangerer kurser for advokater om mægling i familiereftige tvister:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

Retsmægling henhører under distriktsdomstolene. Kontaktoplysningerne for distriktsdomstolene findes på domstolsforvaltningens websted:

<http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Om mægling

Oplysninger om mægling på domstolsforvaltningens websted: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelu.html>

Udenrigsministeriets brochure om retsmægling i tvister om forældremyndighed.

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Engelsk brochure: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Nationalinstituttet for sundhed og velfærd, håndborg om beskyttelse af børn, familiemægling.

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Det finske advokatsamfunds procedure for mindelig bilæggelse af familiereftige sager:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Det finske mæglingsforum:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

National lovgivning

Der er særskilte bestemmelser om familiemægling i følgende love:

Ægteskabsloven (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliittolaki#O1L5>

Lov om forældremyndighed og samværsret (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Lov om fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Lov om mægling i civilretlige sager og godkendelse af aftaler ved de almindelige domstole (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Sidste opdatering: 08/02/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.